

Podané ruce na cestě ke svobodě

doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

Harm reduction v širším kontextu

Harm reduction

- Česky:
 - snižování škod/rizik
- Definice:
 - Koncepce, programy, činnosti, které směřují primárně k minimalizaci nepříznivých zdravotních, sociálních a ekonomických dopadů užívání legálních a nelegálních psychoaktivních látek, aniž by nutně docházelo ke snižování jejich spotřeby, a které jsou prospěšné pro uživatele, jejich rodiny i celou společnost (IHRA, 2010).
 - Těžiště v ochraně veřejného zdraví a lidských práv uživatelů
 - K rozvoji došlo v 80. letech minulého století s rozvojem epidemie HIV mezi IUD

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci
protidrogové politiky

KOORDINACE

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

„Při řešení problematiky závislostí budeme uplatňovat politiku postavenou na vědecky ověřeném a vyváženém konceptu prevence rizik a snižování škod, přičemž zajistíme dostatečné financování jak preventivních programů, tak i služeb a regulace návykových látek, které bude odpovídat míře jejich škodlivosti.“

**JAK JE TO S HARM REDUCTION
VE SKUTEČNOSTI?**

Evidence based policy or policy based evidence?

Willingness to take action influences the view of the evidence—look at alcohol

Marmot, M. G. (2004). Evidence based policy or policy based evidence? BMJ (Clinical research ed.), 328(7445), 906-907. doi:10.1136/bmj.328.7445.906

Tomáš Zábranský, M.D., Ph.D.
1969-2021

**POLITIKA V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ JE (OBECNĚ)
IDEOLOGICKY PODMÍNĚNÁ A MOTIVOVANÁ, COŽ
MÁ ZA NÁSLEDEK ZVÝŠENÍ ŠKOD.**

Drogová politika: implicitní pravidla

- Důkazu, že droga poškozuje člověka, se vždy věří a vždy je považován za závažný.
- Při odhadu rizika spojeného s drogami se přihlíží spíše k riziku maximálnímu, nikoliv průměrnému.
- Důkazy, že užívání nelegálních drog je spojeno s pozitivy, se nesmí shromažďovat.
- U léčebných intervencí jsou vyžadovány jak důkazy o účinnosti, tak o nákladové efektivitě.
- Důkazy o účinnosti prevence jsou vždy vítány, ale prevence stejně nikdy nezíská dost finančních prostředků.
- Vymáhání práva a boj proti drogám nevyžadují vůbec žádný důkaz, prostě jsou považovány za účinné a vhodné.
- Přináší-li výzkumník důkazy proti opatřením vymáhání práva, je to považováno za liberální (liberalizační).
- Důkazy pro opatření snižování rizik (harm reduction) jsou považovány za schvalování užívání drog.
- Vědecký výzkum nemotivuje změnu zákona směrem od tvrdého k mírnějšímu, ale může motivovat změnu v opačném směru.

The war on drugs is incompatible with the fight against HIV

Despite a 25% reduction worldwide in the incidence of HIV between 2010 and 2017, a recent report from UNAIDS highlights the growing problem of HIV among people who inject drugs (PWID). Since the 2016 UN General Assembly Special Session on the World Drug Problem, which reaffirmed member states' commitment to addressing the public health consequences of drug use, there has been little improvement in the health outcomes of PWID. The incidence of HIV among PWID has risen from 1.2% in 2011 to 1.4% in 2017. PWID are also disproportionately affected by the burden of HIV, with about 12% infected with HIV. Although interventions exist that prevent HIV transmission in this key population, criminalisation of drug use, punitive drug policies, stigma, and marginalisation severely limit the implementation and uptake of services worldwide.

Portugal is one of the few countries to have pursued decriminalisation, and it stands as an important illustration of what can be achieved by shifting to a public health approach to drug use. In 2001, Portugal decriminalised drug possession for personal use, and drug use, which are now exclusively administrative violations. Drug trafficking is still prosecuted as a criminal offence. Despite predictions at the time of an increase in drug use and drug tourism by opponents of decriminalisation, the opposite happened with a decline in use of many drug categories. Resources redirected to provide treatment programmes for PWID and a shift to harm-reduction measures have reduced drug-related mortality and disease transmission. Before decriminalisation, Portugal had the highest rate of HIV among PWID in the EU, but between 1999 and 2003 there

See **Articles** page e283

See **Articles** page e315

For the **UNAIDS report** see http://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/JC2954_UNAIDS_drugs_report_2019_en.pdf

For more on the **outcome of the 2016 United Nations General Assembly Special Session** see <https://www.unodc.org/documents/postungass2016/outcome/V1603301-E.pdf>

For more on **HIV among people who inject drugs** see **Articles** *Lancet Glob Health* 2017; 5: e1208–20; **Articles** *Lancet Glob Health* 2017; 5: e1192–207; **Articles** *Lancet HIV* 2017; 4: e303–10; **Articles** *Lancet HIV* 2018; 5: e569–77;

HHS Public Access

Author manuscript

Lancet. Author manuscript; available in PMC 2017 April 02.

Published in final edited form as:

Lancet. 2016 April 2; 387(10026): 1427–1480. doi:10.1016/S0140-6736(16)00619-X.

Public Health and International Drug Policy:

Report of the Johns Hopkins – *Lancet* Commission on Drug Policy and Health

Joanne Csete, Adeeba Kamarulzaman, Michel Kazatchkine, Frederick Altice, Marek Balicki, Julia Buxton, Javier Cepeda, Megan Comfort, Eric Goosby, João Goulão, Carl Hart, Richard Horton, Thomas Kerr, Alejandro Madrazo Lajous, Stephen Lewis, Natasha Martin, Daniel Mejía, David Mathiesson, Isidore Obot, Adeolu Ogunrombi, Susan Sherman, Jack Stone, Nandini Vallath, Peter Vickerman, Tomáš Zábanský, and Chris Beyrer

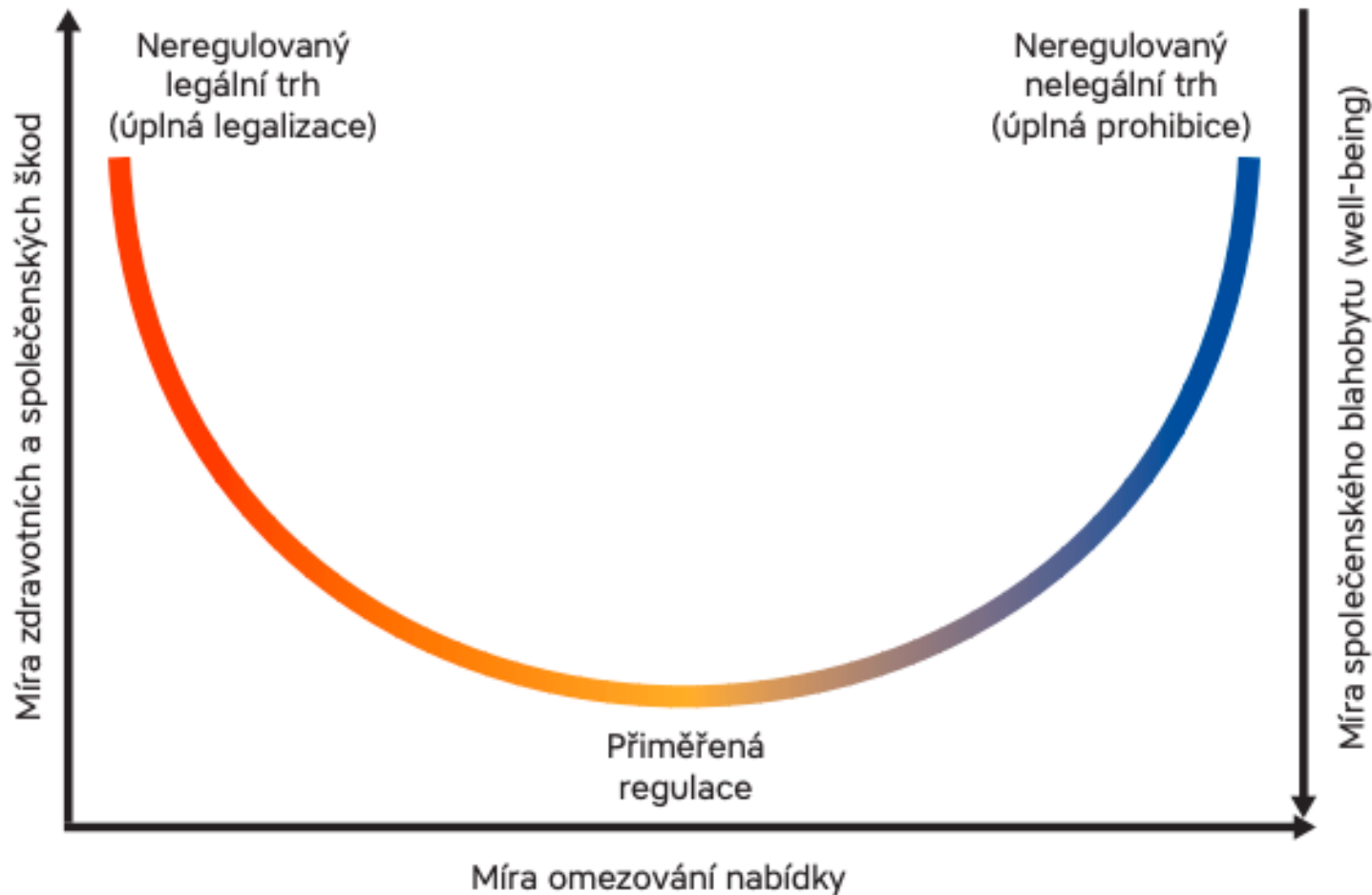
Chief Executives Board for Coordination

Distr.: General
18 January 2019

Original: English

- To support the development and implementation of policies that put people, health and human rights at the centre, by providing a scientific evidence-based, available, accessible and affordable recovery-oriented continuum of care based upon prevention, treatment and support; and promote a rebalancing of drug policies and interventions towards public health approaches;
- To promote the increased investment in measures aimed at minimizing the adverse public health consequences of drug abuse, by some referred to as harm reduction, which reduce new HIV infections, improve health outcomes and deliver broader social benefits by reducing pressure on health-care and criminal justice systems;
- To ensure the provision of drug prevention, treatment, rehabilitation and general support services, including health care and social protection also in prison settings, ensuring that they are equivalent to and that they provide continuity of care with those in the community;
- To ensure the respect for the dignity and human rights for people who use drugs in all aspects of drug and social policies, including equal access by people who use drugs to public services including housing, health care and education;
- ...
- To call for changes in laws, policies and practices that threaten the health and human rights of people;
- To promote measures aimed at reducing stigma and elimination of discrimination and achieving universal coverage of evidence-based prevention, treatment, and rehabilitation;

Vliv protidrogové politiky na rizikovost užívání a well-being: U křivka

Mravčík, V., Chomynova, P., Grohmannová, K. (2019). Koncept problémového užívání návykových látek (Concept of Problem Substance Use). *Psychiatrie*, 23, 121-128.

Sekretariát rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky. (2019). Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 [National Strategy on Addictive Behavior Prevention and Harm Reduction 2019–2027].

Praha: Úřad vlády České republiky.

DIRECTIVES

DIRECTIVE 2014/40/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

of 3 April 2014

on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products and repealing Directive 2001/37/EC

(Text with EEA relevance)

CHAPTER III

Tobacco for oral use, cross-border distance sales of tobacco products and novel tobacco products

Article 17

Tobacco for oral use

Member States shall prohibit the placing on the market of tobacco for oral use, without prejudice to Article 151 of the Act of Accession of Austria, Finland and Sweden.]

**MÍRA REGULACE NEODPOVÍDÁ ŠKODLIVOSTI
LÁTEK/PRODUKTŮ.**

Škodlivost různých návykových látek

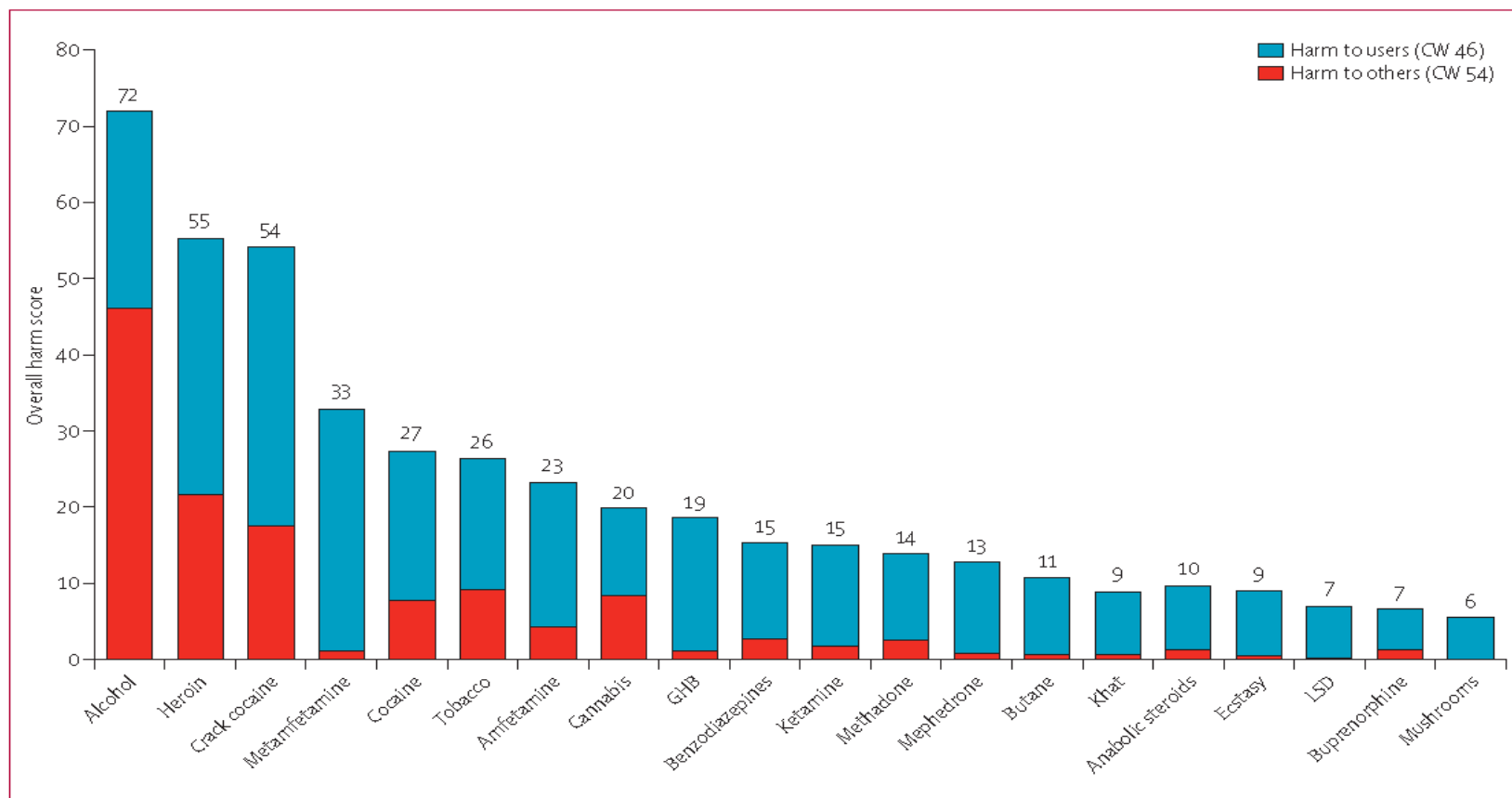
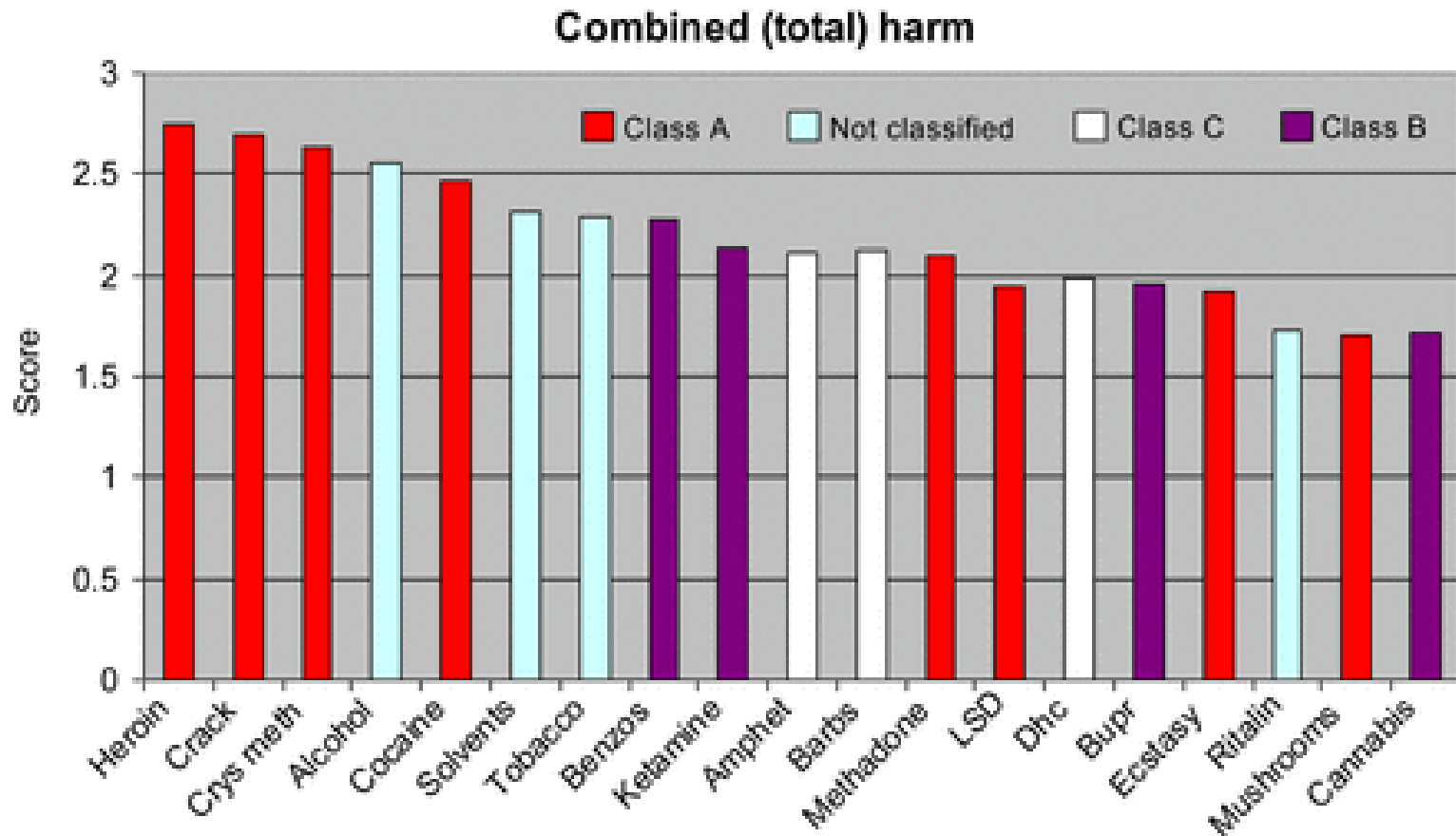

Figure 2: Drugs ordered by their overall harm scores, showing the separate contributions to the overall scores of harms to users and harm to others

The weights after normalisation (0–100) are shown in the key (cumulative in the sense of the sum of all the normalised weights for all the criteria to users, 46; and for all the criteria to others, 54). CW=cumulative weight. GHB=γ hydroxybutyric acid. LSD=lysergic acid diethylamide.

Škodlivost různých návykových látek (2)

Taylor, M., Mackay, K., Murphy, J., McIntosh, A., McIntosh, C., Anderson, S., & Welch, K. (2012). Quantifying the RR of harm to self and others from substance misuse: results from a survey of clinical experts across Scotland. *BMJ Open*, 2(4). doi: 10.1136/bmjopen-2011-000774

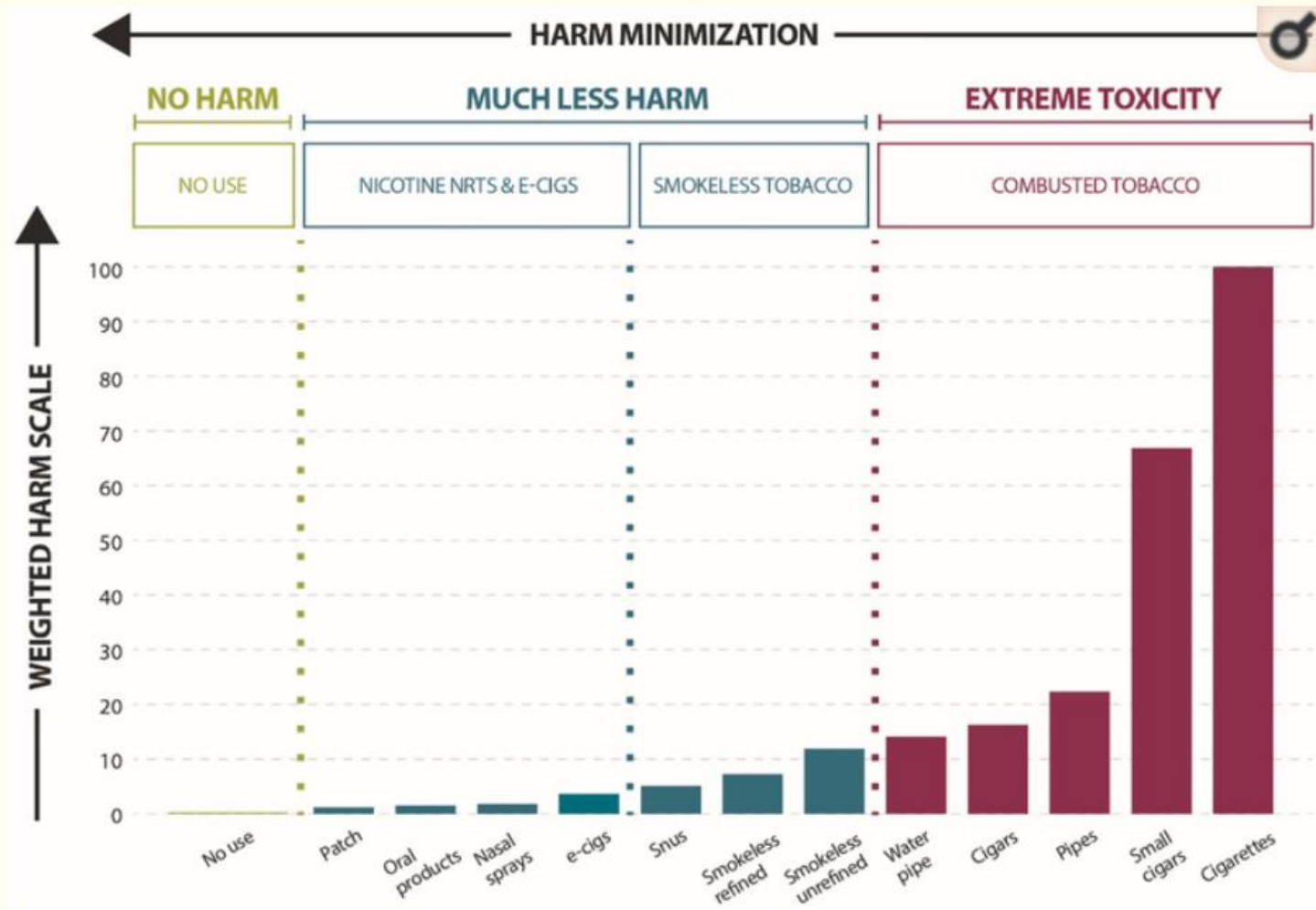

Figure 1.

Products along the harm minimization continuum. Adapted from Nutt et al., 2014 (77).

Abrams DB, Glasser AM, Pearson JL, Villanti AC, Collins LK, Niaura RS. Harm Minimization and Tobacco Control: Reframing Societal Views of Nicotine Use to Rapidly Save Lives. *Annu Rev Public Health*. 2018;39:193-213. doi:10.1146/annurev-publhealth-040617-013849

Škodlivost různých návykových látek – rozpětí expozice

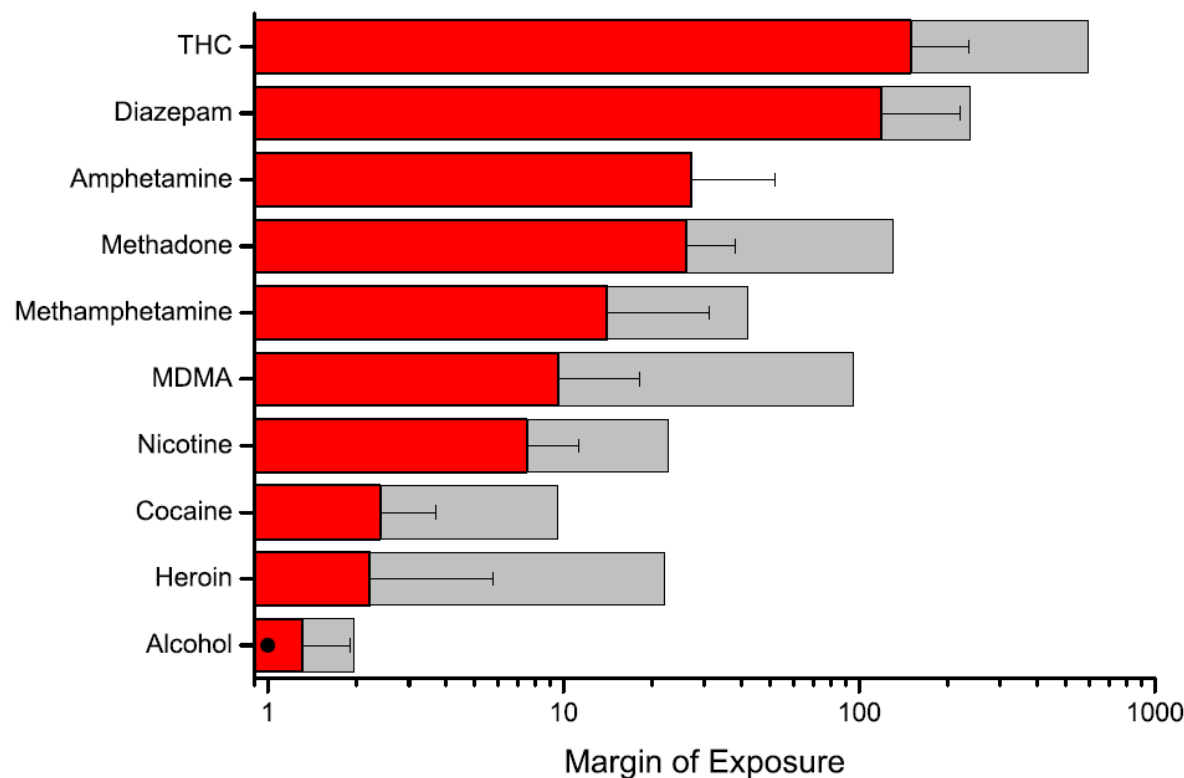

Figure 1 | Margin of exposure for daily drug use estimated using probabilistic analysis (left red bar: average; error bar: standard deviation; right gray bar: tolerant user; circle symbol (for alcohol): value based on human data).

Lachenmeier, D. W. & Rehm, J. (2015). Comparative risk assessment of alcohol, tobacco, cannabis and other illicit drugs using the margin of exposure approach. *Sci Rep*, 5, 8126.

KAM NEJLEPE INVESTOVAT SVÉ ÚSPORY?
DO ALKOHOLU, KDE JINDE BYSTE DOSTALI 40%

OSTRAVA 12' 14
OSTRAVA 10' 10
BRANÍK 10' 8
STAROPRAMEN DIA 11
STAROPRAMEN ČERNÝ
STAROPRAMEN NEALKO
RADEGAST BIRELL
NEALKO

RADEGAST

KAŽ

Krajinu trápí střída
Radegast patří v ú
kapka smysl. Bohu

napivosrozumem.cz

HOKEJ

E-SHOP

RADEGASTOVNY

SL
my Pivovar
má totiž každá

SINGLE CONVENTION ON NARCOTIC DRUGS, 1961

As amended by the 1972 Protocol amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961,

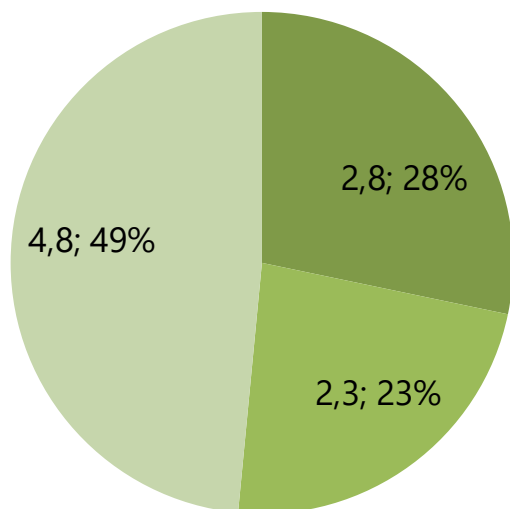
Prahová množství drog

Drug	Množství “větší než malé” v Nařízení vlády č. 467/2009 Sb.	Sjednocující stanovisko Nejvyššího soudu č. j. Tpjn 301/2013
Pervitin (metamfetamin)	>2 g	>1,5 g
Heroin (diacetylmorfin)	>1,5 g	beze změny
Kokain	>1 g	beze změny
Extáze(MDMA/MDA/MDEA)	>4 tablety nebo 0,4 g kryst. substance	beze změny
LSD	5 tripů, kapslí, tablet, krystalů	beze změny
Marihuana	>15 g suché hmoty	>10 g suché hmoty
Hašiš	>5 g	beze změny
Lysohlávky	>40 plodnic	beze změny

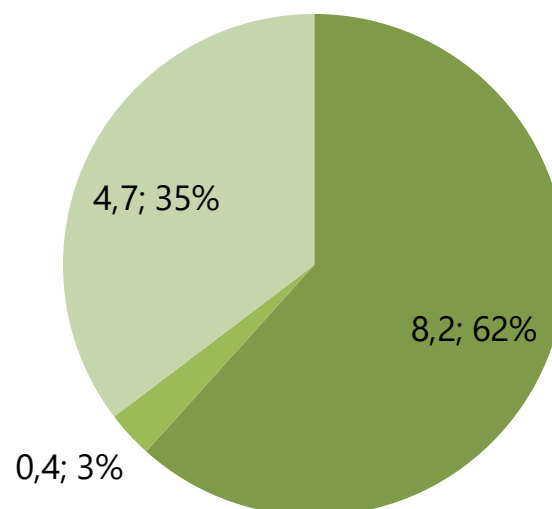
Mravcik, V. (2015). (De)criminalisation of possession of drugs for personal use - A view from the Czech Republic. Int J Drug Policy, 26(7), 705-707. doi:10.1016/j.drugpo.2015.01.022

Spotřební daně na alkohol

Spotřeba (litry etanolu/obyvatele)

Inkaso spotřební daně (mld. Kč)

**KRIMINALIZACE, STIGMATIZACE A DISKRIMINACE
ZVYŠUJE ZDRAVOTNÍ ŠKODY.**

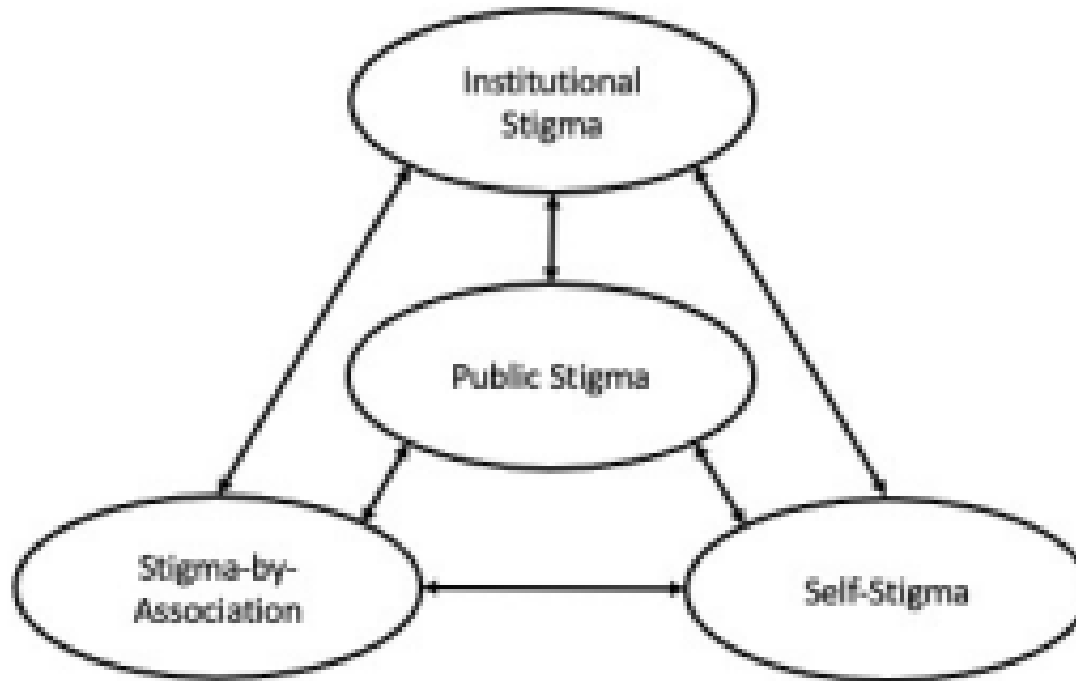
DRUG POLICY AND HUMAN RIGHTS IN EUROPE: Managing tensions, maximising complementarities

Damon Barrett

Co-operation Group to Combat Drug
Abuse and Illicit trafficking in Drugs

www.coe.int/pompidou

Stigma lidí užívajících psychoaktivní látky

Bos, A., Pryor, J., Reeder, G., Stutterheim, S. (2013). Stigma: Advances in Theory and Research. *Basic and Applied Social Psychology*, 35, 1-9. doi: 10.1080/01973533.2012.746147

[Subst Abus.](#) Author manuscript; available in PMC 2018 Jul 12.

PMCID: PMC6042508

Published in final edited form as:

NIHMSID: NIHMS977523

[Subst Abus.](#) 2014; 35(3): 217–221.

PMID: [24911031](#)

doi: [10.1080/08897077.2014.930372](#)

Confronting Inadvertent Stigma and Pejorative Language in Addiction Scholarship: A Recognition and Response

[Lauren M. Broyles](#), PhD, RN,^{1,2,3} [Ingrid A. Binswanger](#), MD, MPH,^{4,5} [Jennifer A. Jenkins](#), MPH,¹ [Deborah S. Finnell](#), DNS, PMHNP,⁶ [Babalola Faseru](#), MD, MPH,^{7,8,9} [Alan Cavaola](#), PhD,¹⁰ [Marianne Pugatch](#), MSW,^{11,12,13,14} and [Adam J. Gordon](#), MD, MPH^{1,2,3}

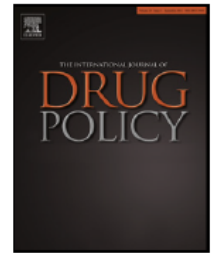
► [Author information](#) ► [Copyright and License information](#) [Disclaimer](#)

Contents lists available at ScienceDirect

International Journal of Drug Policy

journal homepage: www.elsevier.com/locate/drugpo

Response

Stigma as a public health tool: Implications for health promotion and citizen involvement – A response to Bayer and Fairchild

Laura Williamson^{a,*}, Betsy Thom^b, Gerry V. Stimson^c, Alfred Uhl^{d,e}

^a Institute for Applied Health Research, Glasgow Caledonian University, Glasgow G4 0BA, United Kingdom

^b Drug and Alcohol Research Centre, University of Middlesex, United Kingdom

^c Imperial College London, and London School of Hygiene and Tropical Medicine, United Kingdom

^d Austrian Public Health Institute (GOEG), Stubenring 6, 1010 Vienna, Austria

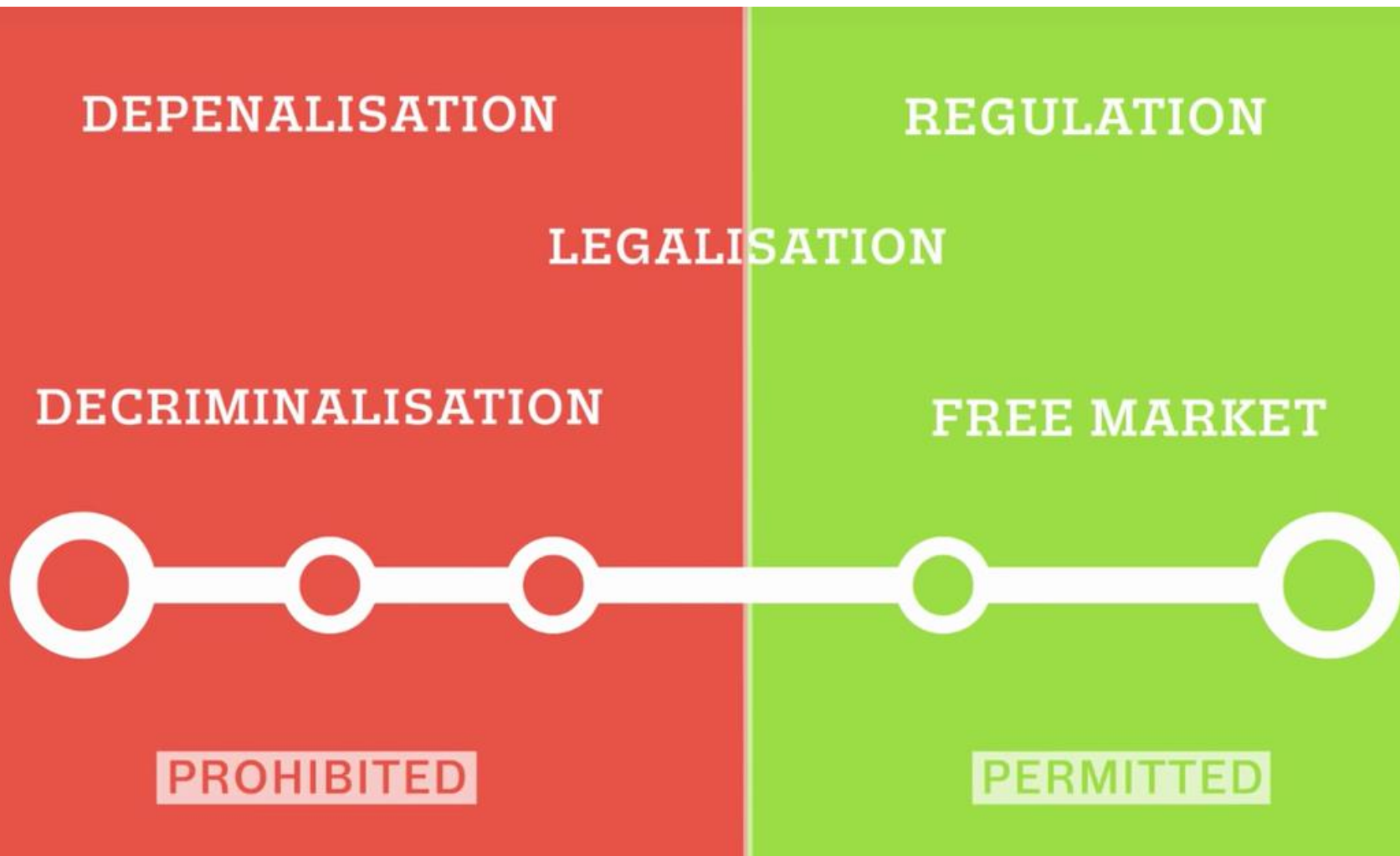
^e Sigmund Freud Private University (SFU), Freud Platz 1, 1020 Vienna, Austria

ARTICLE INFO

Article history:
Received 18 February

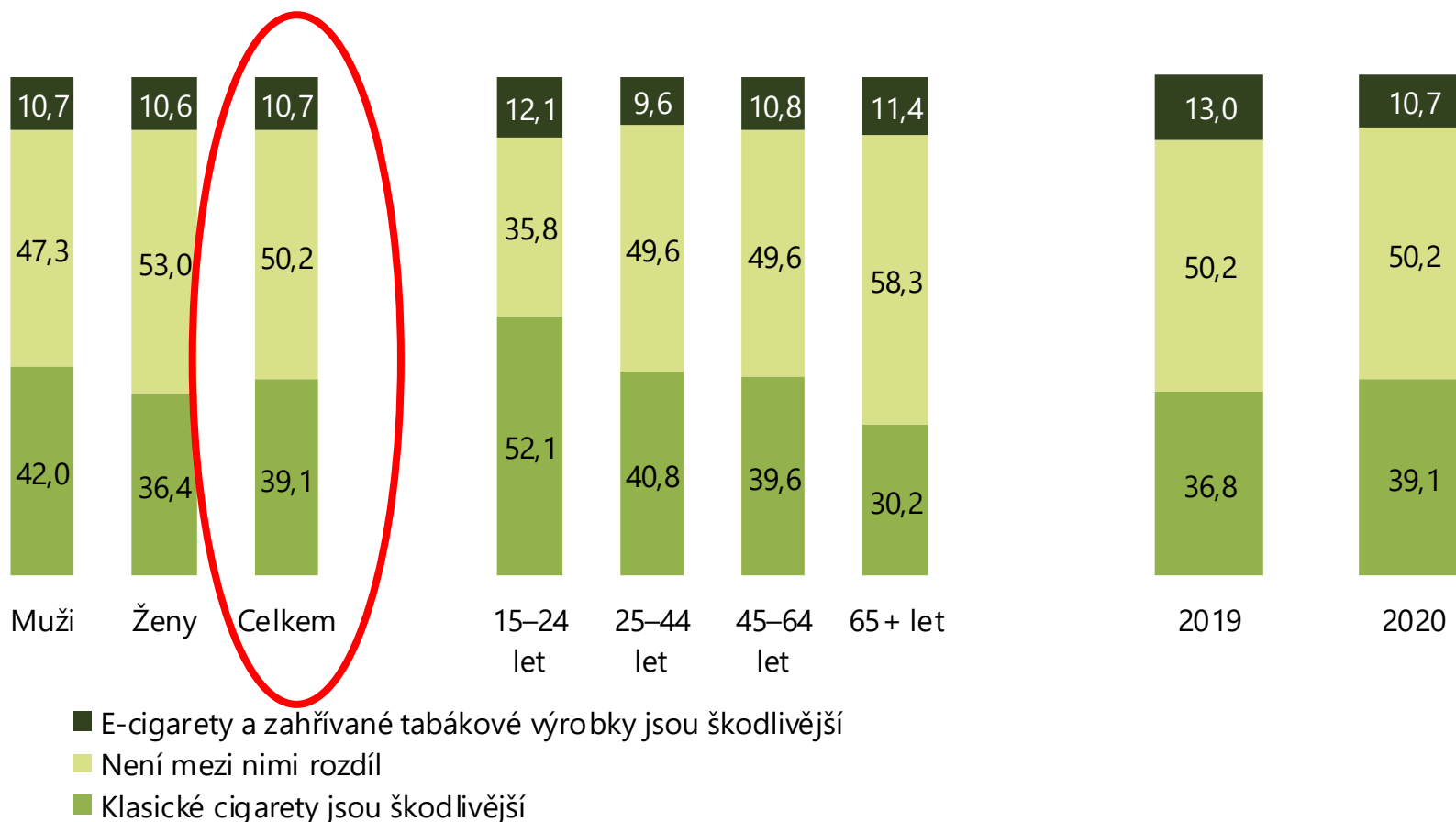
Dekriminalizace, legální regulace...

Spotřebitelská práva, právo na informace, na informované rozhodnutí

Vnímaná škodlivost e-cigaret a zahříváných tabákových výrobků – NAUTA 2020

FDA NEWS RELEASE

FDA Authorizes Marketing of IQOS Tobacco Heating System with ‘Reduced Exposure’ Information

Agency Will Closely Monitor Real-World Data to Assess if Marketing Continues to be Appropriate

Share

Tweet

LinkedIn

Email

Print

For Immediate Release: July 07, 2020

PROHIBITIVNÍ POLITIKY BRÁNÍ REALIZACI ÚČINNÝCH HARM-REDUCTION OPATŘENÍ

Austria				
Belgium				
Bulgaria				
Croatia				
Cyprus				
Czech Republic	✓	X	X	
Denmark				
Estonia				
Finland				
France				
Germany				
Greece				
Hungary				
Ireland				
Italy				

Latvia				
Lithuania				
Luxembourg				
Malta				
Netherlands				
Norway				
Poland				
Portugal				
Romania				
Slovakia				
Slovenia				
Spain				
Sweden				
Turkey				
United Kingdom				

Figure 1

European drug-checking services in existence in 2017

Opinion | [Open Access](#) | [Published: 07 April 2021](#)

Ethical and legal issues in psychedelic harm reduction and integration therapy

[Brian Pilecki](#) , [Jason B. Luoma](#), [Geoff J. Bathje](#), [Joseph Rhea](#) & [Vilmarie Fraguada Narloch](#)

[Harm Reduction Journal](#) **18**, Article number: 40 (2021) | [Cite this article](#)

Selektivní prohibice ve vězení

Zdroj:

<http://globalnews.ca/news/910059/aids-groups-call-for-prison-needle-programs/> [2016-09-19]

<https://www.novinky.cz/domaci/176584-usvedceny-vrah-zada-odskodne-za-pasivni-koureni-ve-vezeni.html> [2019-03-04]

Souhrn

- Harm-reduction je princip, který by měl být ústředním vodítkem politik v oblasti závislostí, ale politik a regulace vůbec
- Politika v oblasti závislostí není vždy evidence-based, ale měla by být
- Politika nesmí zvyšovat zdravotní a sociální škody (nesmí být harm-production)
- Politika a regulace nesmí bránit realizaci účinných harm-reduction strategií a opatření
- Regulace musí brát v potaz různou rizikovost různých produktů
- Dekriminalizace, destigmatizace, důraz na lidská práva, právo na informace jsou nezbytnou součástí účinných harm-reduction politik
- Dobrá zpráva: Nevyhovující regulaci a politiku lze změnit
- Špatná zpráva: Jde to (pomalu) a dře to

Děkuji za pozornost

mravcik@podaneruce.cz

www.podaneruce.cz

Podané ruce na cestě ke svobodě

